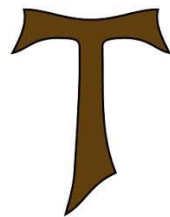

BUTLLETÍ DE L'ORDE FRANCISCÀ SECULAR DE CATALUNYA

Any 27

febrer 2022

núm. 252

Web: ofscat.jimdo.com - ofscatalunya@outlook.es

Web: Orden Franciscana Secular de España

SANTA EULÀLIA 12 de febrer

LA BONA MORT

El dissabte 22 de gener tingué lloc, a la sala IFAC del convent de Santaló, la tercera sessió de formació d'enguany organitzada pel Consell de l'OFS de Catalunya, amb el títol "Ètica i Moral Cristiana: Eutanàsia", amb assistència presencial i retransmissió per Zoom. La ponent, Margarita Bofarull, rscj, Dra. en medicina i cirurgia, teòloga i professora de moral a diferents facultats -a banda d'una llarga llista d'altres responsabilitats- ens parlà de la germana mort des d'un enfocament molt pràctic, i ens ajudà a agafar perspectiva sobre el final de la vida i el que suposa una mort digna.

És un tema d'actualitat degut a l'aprovació el darrer any de la llei orgànica 3/2021, de 24 de març, de regulació de l'eutanàsia (https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2021-4628), feta a correuita i evitant una reflexió social aprofundida, com es demanava des de diferents sectors. Espanya és el quart estat europeu que legisla sobre aquest àmbit.

No és que la llei s'atorgui la potestat de decidir sobre el final de la vida d'una persona. Deixa clar que només ho pot fer el propi malalt, però "oficialitza" una sèrie de criteris que rebaixen el valor de l'existència de l'ésser humà, enfront de conceptes com el sofriment o la qualitat de vida, que poden diferir molt d'una persona a una altra i canviar al llarg del temps, i poden portar a derives perilloses, com ja ha passat en altres èpoques.

D'altra banda, per bé que es contempla l'objecció de consciència, posa als professionals que han jurat defensar la vida davant d'un dilema, si els pacients sol·liciten la seva assistència en aquestes situacions. De fet, diferents preguntes de la sessió anaren encaminades en aquest sentit.

La Margarita ens ajudà a clarificar diferents conceptes com ara: eutanàsia, suïcidi assistit, prestació d'ajuda per morir, sedació pal·liativa, símptomes refractaris, limitació o adequació de l'esforç terapèutic -entre l'obstinació i l'abandonament terapèutic-, planificació anticipada de les cures, cures pal·liatives, document d'instruccions prèvies, voluntats anticipades (DVA) o testament vital... És important utilitzar aquests termes amb propietat ja que no tothom els entén de la mateixa manera i això dificulta el debat. Només per posar un exemple, el significat d'eutanàsia ha anat ajustant-se al llarg del temps i avui dia hi ha un consens per circumscriure'l, tant a nivell penal com des de la bioètica, només a l'acte deliberat de donar fi a la vida d'una persona, produït per voluntat expressa de la pròpia persona i per evitar un patiment. S'ha abandonat terminologia i qualificatius antics (activa, passiva, directa,

indirecta...), que donaven un sentit més ampli a la paraula i avui ja no es consideren com a eutanàsia la no adopció de tractaments o les cures pal·liatives, per citar dos casos.

Tampoc té sentit parlar d'eutanàsia en el cas d'animals. A un gos o un gat se'ls sacrifica -amb tot el respecte i garanties- però no se'ls practica l'eutanàsia.

Si teniu dubtes sobre algun d'aquests termes, i fins i tot si penseu que esteu segurs del seu abast, és molt recomanable que mireu la sessió, que trobareu penjada al canal de YouTube de l'OFS Espanya -pel seu interès, es va emetre en directe per tot l'estat- en els següents links:

1a. Part: <https://www.youtube.com/watch?v=nU7Rcl-meE>

2a. Part: https://www.youtube.com/watch?v=XQuCh5Nm_8M

3a. Part: <https://www.youtube.com/watch?v=8wdVTBYEMas>

Però més enllà de la clarificació de conceptes, la germana Margarita també ens obrí la porta a situar amb més profunditat la vida, el dolor i la mort, en el marc de la dignitat de l'ésser humà, que tenim només pel fet de ser fills i filles de Déu. Pel que fa al dolor, no deixeu tampoc de consultar les tres preguntes que formularen al papa Pius XII els anestesistes (la branca mèdica més vinculada al tema) d'Itàlia el 1957 (https://www.vatican.va/content/pius-xii/es/speeches/1957/documents/hf_p-xii_spe_19570224_anestesiologia.html) i les seves respostes, que són encara plenament vigents. La recerca de sentit, el tabú de la mort (a la nostra societat se'n parla en general, però s'evita personalitzar), el diàleg permanent entre fe i ciència en l'àmbit del transhumanisme i els reptes que pugui plantejar l'allargament dels anys de vida, la reducció "materialista" de l'existència, la necessitat d'aprendre no només a con-viure sinó també a con-morir, el significat d'una mort digna..., per citar-ne alguns, foren només uns quants dels elements de reflexió addicionals que la ponent ens va apuntar i que donarien per unes quantes sessions més. I encara tingué temps d'enllaminir-nos amb algunes recomanacions de lectura com ara cites i obres de Michael Sandel o Iona Heath.

Donem les gràcies a la Margarita Bofarull per haver acceptat compartir amb nosaltres algunes vivències personals i la seva gran experiència i la invitem a tornar quan vulgui. Aquesta sessió ens servirà també per poder expressar amb més precisió què esperem per a nosaltres mateixos i pels que ens envolten, quan s'aproximi la que "tanca els ulls del cos i n'obre uns altres per fer-nos més com Vos", tal com diu el nostre cant, inspirat en el de les criatures de Sant Francesc. En aquest sentit, és important la recomanació que ens fan els bisbes de Catalunya i la resta de l'estat de deixar constància de la nostra decisió anticipada. Podeu consultar com fer-ho, per exemple, a la web de l'arquebisbat de Tarragona, en el següent enllaç: <https://www.arquebisbattarragona.cat/testament-vital/>.

Us esperem a tots a la propera sessió.

Xavier Lluch, ofs

EL “*ALTIUS MODERAMEN*” EN LA O.F.S

“*Altius moderamen*” es una expresión latina, usada en el Canon 303 del Código de Derecho Canónico (CDC), para indicar que toda asociación pública de fieles que participan del espíritu de un instituto religioso, están bajo el *altius moderamen* (la gestión superior) de ese Instituto.

Dice el Canon: “Se llaman órdenes terceras o con otro nombre adecuado, aquellas asociaciones cuyos miembros viviendo en el mundo y participando del espíritu de un instituto religioso, se dedican al apostolado y buscan la perfección cristiana bajo la alta dirección de este instituto”.

La expresión aparece sólo en este Canon 303 y traducido como alta dirección.

Y traduce igualmente como alta dirección la *altior directio* del Canon 315, referida a la Santa Sede.

Quizás la traducción más acertada del *altius moderamen*, en nuestro contexto franciscano, sería la de gestión superior.

La OFS, como asociación de fieles, está sujeta a esta “gestión superior” de los Superiores Mayores de la 1ª Orden y de la TOR.

“Gestión superior” presupone una “alta gestión” o gobierno de la OFS que es responsabilidad de los Consejos y Ministros de la OFS elegidos capitularmente.

Porque no existe una traducción precisa, las Constituciones de la OFS han preferido dejar la expresión latina “*altius moderamen*”, para no añadir ni quitar nada al oficio propio “superior” de los Superiores Mayores Religiosos.

En las Constituciones de la OFS, el *altius moderamen* aparece 4 veces:

- En la asignación a la 1ª Orden y a la TOR del cuidado pastoral y la asistencia espiritual (Art. 1.4).
- Al indicar el deber, sobre todo, de los Ministros Generales y Provinciales Religiosos (Art. 85.2)
- Al describir su finalidad (Art. 85,2).
- Al señalar la forma colegiada de ejercerlo (Art. 87.1).

Ejercen el *altius moderamen*:

- Los Ministros Generales o Provinciales (personalmente o por delegación)
- Los Visitadores pastorales.
- Los Asistentes espirituales.
- Los Delegados de Ministros o Conferencias.

Se ejerce el *altius moderamen* en la:

- Erección de una Fraternidad local
- Visita pastoral
- Asistencia espiritual
- Colegialidad ejercida en niveles superiores al local.

El objetivo del *altius moderamen* es GARANTIZAR:

- la fidelidad al carisma.
- La comunión con la Iglesia.

La unió amb la família franciscana.

- E INTEGRAR o completar la acció de govern del Consell i Ministre de la OFS.

Les Constitucions vigents al parlar de la visita pastoral, eviten la expressió *altius moderamen*, però recogen el seu contingut, considerant-la com un moment privilegiat de comunió, promoció i garantia del compliment de la Regla i de la fidelitat al carisma.

Però, diu, respectant sempre el dret i la organització pròpia de la OFS. (Cf. Const. Art. 95.1).

Recoge molt bé el que ha de ser la relació harmònica de la 1ª Orden i TOR amb la OFS.

Es el camí de corresponsabilitat i servei que hem de recórrer junts, sense invasió ni evasió.

San Francisco nos ayude a ello.

Fr. Julián Pascual, ofmconv

NO HI HA HUMILITAT SENSE HUMILIACIÓ

Si l'orgull és el desencadenant de l'expulsió del paradís i l'inici de totes les desgràcies, la humilitat, en contrapartida, és l'antídot per neutralitzar-lo. Les passions capitals, com la ira, la vanitat, l'enveja, l'avarícia, la gola, la luxúria i la peresa, són a la vegada alimentades pel nutrient de l'orgull, cap i origen de totes aquestes passions. Sant Gregori el Gran, en la seva obra *Moralia*, així ho reconeix: «L'arrel de tots els mals és la supèrbia.»

Com més destructiva és una malaltia, més necessari és estudiar-la per trobar una vacuna i un antídot que la pugui controlar. Tenim l'experiència del Covid. Tot i així, la lluita és feroç perquè, com el coronavirus, l'orgull és una passió que muta, que presenta múltiples variants. Es tracta d'una passió espiritual. Per tant, subtil, esmunyida, inescapable com un monstre de set caps.

Aconseguir notables avenços en el coneixement propi, dedicar-se al creixement personal, participar en grups selectes de treball personal..., sense humilitat, condueix a un sentiment de superioritat moral i de sentir-se millor que la resta.

El fariseisme retrata bé aquesta actitud, que menysprea el sentiment del públic. La humilitat obté el seu nom del llatí *humus*, que significa terra. L'orgull se situa sobre una peanya, dalt d'una estrada. La humilitat, en canvi, posa els peus a terra i es nodreix de la veritat. Hi ha falsificacions i succedanis d'aquesta virtut: humilitat aparent, autoestima nul·la, persones acomplexades, esperits apocats i submisos. El papa Francesc, fidel a l'espiritualitat ignasiana, repeteix sovint que «no hi ha humilitat sense humiliació». Entendre aquesta frase no és fàcil. Per desentranar-ne el sentit

profund jo diria que «no hi ha humilitat del jo sense la humiliació de l'ego». Qui no sigui capaç d'acceptar, més encara de buscar, la humiliació del seu ego no podrà ser mai humil. Entendre'l, costa. Practicar-lo, molt més. La resistència de l'ego és incommensurable. En el proper article, posaré un exemple d'humilitat del jo a través de la humiliació de l'ego que em va impactar i que em continua impactant molt.

Lluís Serra i Llansana, marista

FER PROMESES A DÉU

Quan parlem de fer promeses a Déu, no ens referim pas a fer vots. Els vots a Nostre Senyor impliquen, normalment, el compromís en el temps de vida terrena de la persona que els fa.

Hi ha moltes persones que, quan desitgen quelcom, ja sigui de naturalesa material o espiritual, s'adrecen al Bon Déu per "tenir-hi tractes comercials": solen condicionar les gràcies que esperen rebre de Déu al fet d'oferir-li l'abonament de les mateixes a través de qualsevol cosa, tan material com immaterial ...

¿Ens hem parat mai a pensar que el nostre Pare del Cel no és ni un botiguer ni un empresari ? El Bon Déu és Déu, i també és el nostre pare. A un pare, i menys a Déu, no se li fan xantatges ... Sempre que li demanem alguna cosa, hem de tenir present que ens la concedirà, sempre i quan Ell consideri convenient atorgar-nos-la, ja que només Ell sap si ens cal o no. També hem de tenir presents els temps de Déu, que no són els nostres, i de vegades, moltes vegades, ens caldrà esperar amb paciència, perquè ens concedeixi allò que li demanem.

Sempre hem de tenir en compte que els nostres "tractes" amb Déu han d'anar acompanyats del nostre amor. Llavors, si volem aconseguir determinades gràcies de Déu, cal que les hi demanem ben demanades, i si les nostres voluntats es desborden perquè ens les concedeixi, podem fer promeses, però mai com a moneda de canvi, sinó per amor.

Podem demanar allò que tant desitgem al Senyor, però sempre dient: "Déu meu, et demano que em concedeixis tal cosa, si és la teva voluntat, i si m'ho concedeixes, faré tal altra cosa, que saps que em costa molt, però ho faré per amor a Tu. Que el sacrifici que jo faci sigui per compartir, d'alguna manera, i encara que sigui en ínfima mesura, els teus dolors redemptors per amor a Tu".

I no ens hem d'oblidar mai d'agrair a Déu totes les gràcies i dons rebuts, tant si els hem demanat com no, amb promeses o sense elles ...

El regal més gran que hem rebut i que sempre hem d'agrair a Déu és el do de la vida i el de la fe, i sempre n'hem de donar-li gràcies. ¿Solem fer promeses al Bon Déu per aconseguir algun do o alguna gràcia en especial ?

Balbina Birba, ofs

La importancia de la formación en la OFS

El Papel de la Fraternidad en el itinerario formativo

Desde mi punto de vista para ver el papel de la fraternidad tenemos que ir a la Regla:

Todos conocemos de memoria la definición de Fraternidad local contenida en el art. 22 de la Regla: *“Primera célula de toda la Orden... signo visible de la Iglesia... comunidad de amor...” Donde desarrollamos nuestra vocación de franciscanos seculares.*

Para explicitar estas afirmaciones básicas, las Constituciones Generales en el art. 30.2 precisan como debe ser vivida la pertenencia a la Fraternidad: *“El sentido de corresponsabilidad de los miembros exige la presencia personal, el testimonio, la oración, la colaboración activa, según las posibilidades de cada uno y los eventuales compromisos para la animación de la Fraternidad”.* Para no hacer discursos teóricos, creo que es importante que nos detengamos y “desmenecemos” las “exigencias” de la corresponsabilidad. Así pues, veamos:

1. *la presencia personal*, o sea la participación frecuente (¡no opcional!) a los encuentros de la Fraternidad, que no pueden ser más las famosas “reuniones mensuales”, sino más bien “encuentros frecuentes”, organizados por el Consejo para estimular a cada uno a la vida de fraternidad y para un crecimiento de vida franciscana y eclesial (Regla n. 24);
2. *el testimonio*, de vida evangélica y de vida fraterna, incluso como medio de promoción vocacional (Regla n. 23 e C.C. G.G. art.37.3);
3. *la oración*, que es el alma de esta “comunidad de amor” (Regla n. 8);
4. *la colaboración activa*, de todos y de cada uno, para el buen funcionamiento de la Fraternidad, para el desarrollo dinámico y participativo de las reuniones, para la realización de sus iniciativas caritativas y de apostolado (C.C. G.G. art. 53.3);
5. *los eventuales compromisos en la animación de la Fraternidad*, en particular, cuando uno se convierte en candidato para tal o cual oficio/servicio (C.C. G.G. art. 31.4);
6. *la contribución económica*, en la medida de las posibilidades de cada miembro (C.C. G.G. art. 30.3), para proporcionar los medios financieros necesarios para la vida de la Fraternidad y para sus obras de culto, de apostolado y caritativas.

Cuando un candidato toma contacto con una fraternidad local, los hermanos tienen que vivir su vocación con esta corresponsabilidad.

Pero me atrevería a decir que con todo, con esto no basta: la corresponsabilidad compromete a todos los miembros a hacerse cargo del “bienestar” humano y espiritual de cada uno de los hermanos (CC. GG. art. 42.4):

ninguno debe ser dejado solo frente a sus problemas y a sus dificultades, sino que en la Fraternidad debe encontrar ayuda (incluso material), apoyo, alivio.

En sustancia, vivir y obrar hoy en la Fraternidad quiere decir tomar conciencia de algunos puntos firmes, como: el encuentro con el hermano en su situación concreta, el acompañamiento de su crecimiento humano, la experiencia de oración en sus diversas formas, la educación en el compromiso por la construcción del Reino y un grado de pertenencia eclesial que haga percibir el sentido de la meta global: el crecimiento y la realización del hombre nuevo en Cristo (Reg. OFS n. 14).

La fraternidad nace cuando se pasa del yo al nosotros. Pero el “nosotros” no nace sencillamente del dato de realidad que me dice que además del yo existen otras personas. Para que se dé el “nosotros” debo aprender a perderme y encontrarme en otros. Este dinamismo difícil necesita el aprendizaje de la convivencia, de la coexistencia, del compartir y el convivir. Todo esto se hace con respeto, escucha, diálogo, amor...

Francisco Javier Conejo, ofs

LA MARE DE DÉU DE L'AJUDA

La Festa el 2 de febrer, que suposo que es segueix celebrant, era la GRAN FESTA, jo sempre havia anat a l'Ajuda cada dia i més en el dia de la Festa, recordo que el temps de la novena i el dia assenyalat no s'hi cabia a dins de l'esglésiola. Realment era una festa de barri.

Els temps van canviant i el meu barri ha canviat del tot, no queden les botigues que jo acostumava a comprar, la gent va variant, i només on era un barri de treballadors catalans, ara tens feina a trobar qui et parli en la teva llengua entre pakistanins, àrabs, i andalusos (segur que em deixo alguna raça) i no és el mateix.

Jo només puc explicar el que he viscut: l'Ajuda era coneguda i estimada per tothom, com els que la custodiaven, recordo amb enyor les hores pasades arreglant l'altar amb totes les flors, també les candeles, ja que és el dia de la Candelària, i tots els qui ens hi trobàvem cada dia era una il·lusió i alegria ja que s'acostava la gran Festa.

La Verge de l'Ajuda a la meva família era una més, tots nosaltres la portàvem al cor i a les mans, l'amor a Maria ens va arribar de ben petits i jo ara que fa anys que estic fora la trobo a faltar. Vaig anar a la residència d'Assís, que s'oferia com una continuació, però la realitat és tan distant que no sembla que hagués sortit d'aquell santuari petit ple de vida mariana i franciscana.

Bé, a partir del 25 de gener al 2 de febrer seguiré aquesta novena i procuraré preparar-me bé per celebrar la Festa, a l'habitació amb Maria de l'Ajuda de la qual tinc una imatge, només puc demanar a Ella que estigui al meu costat per fer-l'hi homenatge.

Mare de Déu, benvolguda
vulgueu tothom ajudar

Bona Festa!!

Eulària Anglís, ofs

EL GENI DE SANT FRANCESC

Només uns pocs individus o esdeveniments canvien el rumb de la Història. Per exemple, prenent Jesús com a referència, es divideix la Història en dues parts: abans de Crist i després de Crist. Ell va canviar la direcció de la història. Al futur, la gent parlarà de èpoques abans de la covid i després de la covid. Així una persona com Jesús o un esdeveniment com la covid, tenen una influència innegable a la nostra societat.

Així mateix, sant Francesc d'Assís també té una influència innegable sobre tots nosaltres i va canviar la direcció de la història. Coneixeu bé la vida de sant Francesc. Doncs, en aquesta pàgina no vaig a detalls històrics de la seva vida, sinó que m'agradaria compartir una reflexió de la transcendència de sant Francesc.

La teoria de la física quàntica ens revela com tot està connectat a través de una dimensió que els sentits no poden comprendre. Tots els àtoms estan connectats. Totes les parts estan connectades. Malgrat la diferència entre les existències, sigui microscòpica o macroscòpica, hi ha una interconnexió entre vivències o existències.

També podem fixar-nos en la teoria de l' "*efecte de papallona*". Aquesta idea la va originar en Edward Lorenz en el 1972. Edward Lorenz estava buscant la raó per un tornado en Texas. En el 1955, Ray Bradbury havia escrit una novel·la, que és diu, *A Sound of Thunder*, que significa el So de tro. Aquesta novel·la parla d'un home que viatja en el temps i arriba a l'època dels dinosaures. I accidentalment, trepitja una papallona. Quan va tornar l'any 1955 (d.c), tot havia canviat. Les actituds de la gent, la manera que parlaven, els idiomes, les eleccions polítiques i els que les havien guanyat, etc.

Edward Lorenzo aplica aquesta teoria per a explicar la raó darrere de la tempesta. Diu que quan una papallona bat les seves ales en Brazil, pot causar una tempesta distant a Texas. És la teoria que Edward Lorenz explica per a definir "el comportament caòtic".

Així doncs, per sort o desgràcia, estem interconnectats, no només els éssers humans sinó tota l'existència. La nostra interconnexió pot causar un bé o una situació caòtica. Som parts de tot. Aquestes teories que parlen de la interconnexió són relativament recents.

Tanmateix, sant Francesc va descobrir que estem interconnectats al segle XIII. Va anomenar els arbres, les pedres, els animals, el sol, la lluna, les estrelles, el cel, la terra, el foc, l'aigua, etc com els seus germans i germanes. Era inimaginable al context d'Europa del seu temps. Sant Francesc era un visionari i un home avançat al seu temps. Aquesta idea fàcilment es podia entendre com a panteisme. A l'Europa de la seva època, quan l'Església dominava, Francesc podria haver sigut condemnat com a herètic. Tanmateix, es va adonar que estem interconnectats. Sant Francesc era un geni.

De vegades, critiquem l'Església dient que no és progressista, però ens hem d'adonar del geni de sant Francesc que fa vuit segles va avançar moltes idees que propaguem avui, per exemple, la interconnexió o protegir el medi ambient, etc.

Fra Arun Renald Stephen, ofmcap

SUBJECTIVITAT MÈDICA

Fa tres o quatre dies vaig assistir a una xerrada de la Marga. La Marga és un religiosa de la Societat del Sagrat Cor de Jesús. Hi vaig anar més per ella que per la xerrada. Tenia un autèntic desig de veure la Marga. Feia anys que no la veia. Ella i jo som companys de Facultat, ella és, a més a més, metgessa. Vàrem treballar molt

temps, amb altres religiosos d'altres Instituts, en un estudi de la vida religiosa, segons generacions, organitzat per la Unió de Religiosos de Catalunya (URC). Aquest treball ens comportà a tots un fort compromís vivencial. Abordàvem temes des de les entranyes i això va fer que compartíssim moltíssima

intimitat. Es creà entre nosaltres un llaç, ja indissoluble que s'ha vist alterat perquè tots som més grans i els diferents destins i canvis en la vida han fet que no ens trobem. Per altra part, la distància també hi juga un fort paper. Però el temps no pot trencar el que els cors han unit. El que més m'agradà de la seva xerrada, no fou pas el contingut, que era interessantíssim. El que més m'entusiasmà és sentir-la parlar com a metgessa des de la seva vida cristiana i religiosa. Des d'una humanitat evangèlica que m'arrabassà. La medicina és una disciplina molt empírica, cert, però el malalt, malgrat tot, és subjectiu, perquè és un subjecte i no un objecte. M'encantà.

Vaig recordar quan acompanyava al P. Fontseca al metge. Amb el temps, ell i el metge s'havien fet amics. En les visites, sempre fora d'horari perquè ja sabien que s'allargarien, xerraven i xerraven explicant-se les mil i una, i jo n'era testimoni. El P. Fontseca li deia que era el seu fontaner, podeu deduir perquè i el metge li deia que era el seu foragitador dels mals esperits. Se'n fumien de tot. El metge deia que qui era capaç de "enfotres'en" de les seves limitacions, per molt que aquestes el limitessin, es que ja les havia superat. Parlaven de qui havia fet més visites. El P. Fontseca, que es passà la vida visitant malalts i acompanyant-los, deia que era ell qui en general visitava els malalts, que el doctor era qui rebia les visites i el visitat pels malalts era el metge. Reien. El metge sempre explicava que l'atendre un malalt tenia un protocol humà que calia seguir. El malalt quan va al metge, no es perquè el curin, hi va perquè l'acullin. Després, perquè l'escoltin abastament i sense interrupcions, li donin explicacions que ell, el malalt, té dret a interrompre perquè és ell l'afectat, i finalment, finalment, aleshores sí, vol ser atès pel seu mal. Però en primer lloc, en segon lloc i en tercer lloc,

va la persona, després ja vindrà la malaltia, per greu que aquesta sigui. Jo mai no havia descobert aquest sentit tan humà de l'exercici mèdic. No n'era atalaiat. Li dec al fontaner del P. Fontseca.

Crec que era el doctor Broggi, un bon amic dels frares. Li preguntaren sobre la seva especialitat i les malalties que ell curava. Ell respongué que no curava malalties, ell atenia malalts i que els acompanyava, que procurava estar al seu costat, i, ja que era metge, feia el que podia amb les seves afeccions.

Tinc present ara a la Cuca. La Cuca no és metge, que ho és. La Cuca no exerceix cap professió. La Cuca atent a persones i les acompanya, vol restar amb elles. Això no és professionalitat, en termes més propis, d'això se'n diu vocació. Això es disponibilitat i oferta de la pròpia persona. La Cuca aparca la malaltia i pren el malalt per la mà, la seva. Pregunta com es sent, més enllà del "com es troba". Busca la mirada. El seu no és la professionalitat, aquesta l'exerceix qualsevol que arribi a un nivell d'exigència en coneixements. El seu és amor fet vida en el dispensari. La professionalitat sorgeix de les mans, l'afecte surt del cor. Les mans es veuen, el cor no, per això esperem més del cor que de les mans.

En Jordi és un bon amic. Molt bon amic. Vaig rebre una confessió d'ell. Puc parlar-ne perquè no era sagrament del perdó. Ell venia a dir que malgrat el dolor que trenca les entranyes del metge, com ho és la mort d'un pacient en la taula d'un quiròfan, calia reconèixer que de tant en tant se'n moria algun. I ell ho deia asseverant que si nos fos així, ell com a metge es creuria que tenia el poder sobre la vida i la mort. I això, ell, no s'ho podia permetre. Ell no era el senyor de la vida i de la mort malgrat l'esgarriós dolor produït perquè se li escapés una vida que havia estat entre els seus dits. També plorava.

I ara no és el moment de parlar-vos de l'Olga, la meva metgessa, que està obsessionada a tenir cura de mi, tant si m'agrada com si no m'agrada. I ho fa. Jo, quan parlo d'ella, sempre l'anomeno la cosineta i és que té una debilitat tendríssima pel cosinet. És corresposta.

Fra Joaquim Recasens, ofm

EN LA TEVA LLUM

Aquest és un projecte artístic que uneix fotografia i poesia. Aplega seixanta fotografies de sor Isaura, i trenta poemes en català i trenta proses poètiques en castellà de David Jou. Dues mirades, des d'òptiques artístiques diferents, que conflueixen en l'art i en la contemplació de la bellesa, en què el cosmos, la lluna, les estrelles, les plantes i les flors ens parlen de la presència de Déu.

***Presentació al Monestir de Pedralbes
dia 17 febrer, a les 18h.***

DAVID JOU
poemes

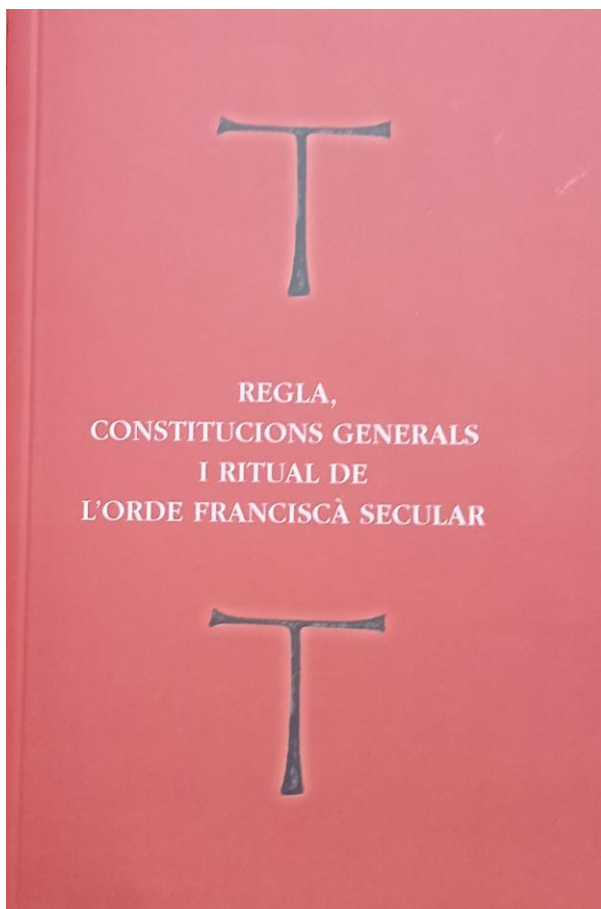
SOR ISAURA
fotografies

—
En la teva llum

—
En tu luz

✘
VIENA
EDICIONS

**NOVA REGLA,
amb les Constitucions I Ritual.
Està a la vostra disposició a la Seu de OFS de Catalunya
Diagonal 450, telf 635612431**

AGENDA

6 de febrer 2022, 1er diumenge.

8 de febrer, Pregària Interfranciscana a les 19,30h sobre l'Encíclica "Fratelli tutti", preparat per Germanes Caputxines de la Mare del Diví Pastor, 4er capítol, a les Franciscanes Missioneres de la Immaculada, Pl. Universitat 2, Barcelona.

13 de febrer, 2n. diumenge. 9h. Trobada Fraternitat de Pompeia.

17 de febrer, Literatura, Art i Cristianisme V, 20 h. Conferència "Joseph Haydn. Consciència de Déu i goig desbordant", per Daniela Turull, al Santuari de Pompeia, Diagonal 450, de forma presencial i telemàtica.

17 de febrer, a les 18h. Presentació llibre "En la teva llum" de David Jou i Sor Isaura. En la sala d'actes del Monestir de Pedralbes, Baixada del Monestir,9 - Barcelona,.

20 de febrer, 3er. diumenge.

26 de febrer, 10h. Trobada de Formació. "La assistència en l'Orde Franciscà Secular", per Fr Julian Pascual, ofmconv. Als Franciscans de Sant Antoni de Pàdua, carrer Santaló 80, de Barcelona. De forma presencial i telemàtica. Cal inscriure-s'hi.

27 de febrer, 4art diumenge.

Redacció:

O.F.S. Provincial de Catalunya, Diagonal 450, 08006 - Barcelona,
Tel 635612431 ofmcatalunya@outlook.es